

Hakediş Bedeli Alacaklarında İşçi Ücretlerinin Önceliği Hk.Özelge

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı
Tahsilat Müdürlüğü

SAYI : B.07.1.GİB.4.07.17.03/TAH-ÖZG:09-13

KONU ;Hakediş Bedeli Alacaklarında İşçi Ücretlerinin Önceliği

İLGİ : tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ve eklerinin incelenmesinden;

-Bölge Müdürlüğünüz ve bağlı yurt müdürlüklerinin temizlik, çamaşır yıkama ve kalorifer hizmetlerini yürüten Ltd. Şti.'nin Ağustos ayı hakedişi ödemesi için yaptığınız vergi sorgulaması sonucundaVergi Dairesi Müdürlüğünün 04.09.2009 tarihli ve sayılı haciz bildirisinden 886.465,66.-TL vergi borcu bulunduğunu tespit ettiğiniz,

-Firma tarafından kurumunuza verilen dilekçede, vergi borcu olduğunu beyan ederek 2005/2 Seri Nolu Tahsilat İç Genelgesine istinaden kurumunuzda çalıştırdığı işçilerin ücretlerinin tarafınızca ödenerek geri kalan tutarın vergi dairesine gönderilmesini talep ettiği,

-Firmanın 31.07.2009 tarihinde kurumunuza verdiği temlik sözleşmesi ile alacaklarının 'a temlik ettiği,

-Hakediş ödemesi sırasında firmanın işçilerinin ücretlerinin kurumunuzca ödenip ödenmeyeceği,

-Temlik sözleşmesindeki alacağın, hakediş ödemesi yapılırken hangi öncelikte bulunduğu

konularında görüş verilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

Mükelleflerin ödenmemiş vergi borçları nedeniyle ihale makamları nezdindeki teminat ve istihkakları üzerine Başkanlığımıza bağlı vergi daireleri ve malmüdürlüklerince tatbik edilen hacizlerin işçi ücretlerini kapsayıp kapsamayacağı konusunda 18.01.2005 tarihli 2005/2 Seri Nolu Tahsilat İç Genelgesinde gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre;

4857 Sayılı İş Kanununun “Kamu makamlarının ve asıl işverenlerin hak edişlerinden ücret kesme yükümlülüğü” başlıklı 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında, “Genel ve katma bütçeli daireler ile mahalli idareler veya kamu iktisadi teşebbüsleri yahut özel kanunla veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar; asıl işverenler müteahhide verdikleri her türlü bina, köprü, hat ve yol inşası gibi yapım ve onarım işlerinde çalışan işçilerden müteahhit veya taşeronlarca ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrolü, ya da ücreti ödenmeyen işçinin başvurusu üzerine, ücretleri ödenmeyen varsa müteahhitten veya taşeronlardan istenecek bordrolara göre bu ücretleri bunların hakedişlerinden öderler.” hükmü yer almakta olup bu düzenleme, sayılan işlerde müteahhit veya taşeronlarca çalıştırılmış işçilerin ücret alacakları bulunup bulunmadığını tespit külfetini yine maddede belirtilen ihale makamlarına yüklemiş bulunmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile de bahse konu ödevi yerine getirmek için izlenecek yöntem “Bunun için hakediş ödeneceği ilgili idare tarafından işyerinde şantiye şefliği iş yeri ilan tahtası veya işçilerin toplu bulunduğu yerler gibi işçilerin görebileceği yerlere yazılı ilan asılmak suretiyle duyurulur. Ücret alacağı olan işçilerin her hakediş dönemi için olan

cret alacaklarının üç aylık tutarından fazlası hakkında adı geçen idarelere herhangi bir sorumluluk düşmez.” şeklinde belirtilmiştir.

Maddenin nc ve dördüncü fıkralarında “Anılan müteahhitlerin bu işverenlerdeki her çeşit teminat ve hakedişleri üzerinde yapılacak her türlü devir ve el değiştirme işlemleri veya haciz ve icra takibi bu işte çalışan işçilerin ücret alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.

Bir işverenin üçüncü kişiye karşı olan borçlarından dolayı işyerinde bulunan tesisat, malzeme, ham, yarı işlenmiş ve tam işlenmiş mallar ve başka kıymetler üzerinde yapılacak haciz ve icra takibi, bu işyerinde çalışan işçilerin icra kararının alındığı tarihten önceki üç aylık dönem içindeki ücret alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.” hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden, gerek müteahhitlik gerekse diğer iş kollarında faaliyette bulunan kişilerin ödenmemiş amme borçları nedeniyle ihale makamları nezdindeki teminat ve istihkakları üzerine tatbik edilen hacizler nedeniyle yapılacak kesintilerin, işçilerin her hakediş dönemi için olan ücret alacaklarının üç aylık tutarı hariç bırakılarak uygulanması gerekmektedir. Hakediş dönemlerinin aylık olması halinde ise haciz dışı bırakılacak işçi ücretlerinin ilgili aya ait işçi ücretleri olduğu tabiidir.

Diğer taraftan, haciz tatbik edilebilecek hakediş tutarının belirlenmesinde esas alınması gereken ücret kavramından, kesintiler yapıldıktan sonra işçinin eline geçen net ücret tutarının anlaşılması gerekmekte olup bu şekilde tespit edilen ücret tutarları dışında ise hakedişlerin haczini engelleyecek bir unsur bulunmamaktadır.

4857 Sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında “Bir

işverenin üçüncü kişiye karşı olan borçlarından dolayı işyerinde bulunan tesisat, malzeme, ham, yarı işlenmiş ve tam işlenmiş mallar ve başka kıymetler üzerinde yapılacak haciz ve icra takibi, bu işyerinde çalışan işçilerin icra kararının alındığı tarihten önceki üç aylık dönem içindeki ücret alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.” hükmü yer almaktadır.

Tüm bu açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, kurumunuzdan hakediş alacağı bulunun söz konusu firmanın işçilerinin en fazla üç aylık net ücretlerinin kurumunuz tarafından işçilere ödenmesi konusunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün alacağı yönünden herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Öte yandan, şirket tarafından dairenize verilen tarihli dilekçede, “Firmamızın 01.01.2009–31.12.2009 tarihleri arası temizlik, çamaşır yıkama hizmetlerini 207 personel ile yürütmektedir. Firmamızın vergi dairesine vergi borcu bulunmaktadır. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmış 18.01.2005 sayılı 2005/2 Seri Nolu Tahsilat İç Genelgesinde işçi ücretleri haczedilemez denilmektedir. Bu sebeple personel maaşları dışındaki tutarın vergi dairesine gönderilmesi, personel maaşlarının idareniz tarafından ödenmesi için gereğinin yapılmasını arz ederiz.” denilmektedir.

Bu itibarla, işçi ücretlerin ödenmesinden sonra kalan hakediş bedelinin mükellefin talebi doğrultusunda Vergi Dairesi Müdürlüğü hesabına aktarılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.